

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din

TRST sobota 31. julija 1948

Spedizione in abbon. postale
Postnina plačana v gotovini

Štev. 962

Novo osebne izkaznice

Ves tržaški reakcionarni italijanski nacionalistični tisk javlja te dni zmagoslavno novico, da bodo nove osebne izkaznice, ki jih bo začela tržaška občina prihodnji teden deliti, izdelane po vzoru osebnih izkaznic mesta Milana in predvsem pa, da bodo tiskovine sestavljene SAMO V ITALIJANSCINI ter dodaja: sk očreli!
Kar se tiče ostalih občin anglo-ameriške cone Tržaškega ozemlja, pa javljajo, da je nekako milostno omogočeno v tako imenovanih ekraških občinah, tistim, ki to želijo, zaprositi za dvojezične nove izkaznice.

Vseh teh navad omenjenih listov do danes ni še nihče demantiral in jih moramo torej smatrati za resnične.
Menimo, da ni potrebno posebej poudarjati, da takšne najnovije odredbe tukajšnjih oblasti predstavljajo novo grobo kršitev mirovne pogodbe z Italijo, in sicer člena 7 stalnega statuta Svobodnega tržaškega ozemlja, ki se glasi:

«URADNA JEZIKA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA STA ITALIJANSKI IN SLOVENSKE JEZIKI, USTAVA NAJ DOLOČI, OB KAKŠNIH POGOJIH SE LAHKO UPORABLJA HRVAŠKI JEZIK KOT TRETJI URADNI JEZIK.»

Ne bomo na tem mestu govorili o naravnost zasmehovalnem značaju omenjenega ukrepa glede novih osebnih izkaznic, ki jih Slovencem, kajti prehode besede nam tržijo v pero. Vsi merodajni naj se spomnijo le dejstva, da so nas tržaški Slovenci, prebivajočih na področju občine mesta Trst našli pred 38 leti — leta 1910 ob šestju, ki so ga izvajali za časa avstro-ogrskega imperikalizma v glavnem šovinistično razpoloženi italijanski občinski uradniki na našo škodo — 60 tisoč, dočim nas je bilo v resnici kot trdi tržaški italijanski publicist Angelo Vivante več kot 80 tisoč. In kakor se je mogel vsakdo v Trstu pa tudi v vsej Evropi in Ameriki prepričati, smo kljub 27 letnemu fašističnemu zatiranju še vsi tu in naš in prav nič manjše število kot nas je bilo pred 38 leti, ampak nas je še več!
Zato zahtevamo od 21 držav zagarantirano in podpisano pravico, da se slovensčina resnično upošteva kot italijanski enakopraven uradni jezik v Trstu.

Zato bo vsak tržaški demokrat, ki se resnično bori za spoštovanje mirovne pogodbe in prihodnjih dni na uradu tržaške mestne občine zahteval novo osebno izkaznico, ki bo pisana v obeh uradnih jezikih to je: v italijanski IN SLOVENSKE!

LE TAKO BO Z DEJANJEM DOKAZAL, DA JE V RESNICI ZA SPOŠTOVANJE MIROVNE POGODBE IN ZA ODPRAVO KRIVIC IN ZASMEHOVANJA SLOVENSKEGA ŽIVLJA V TRSTU!

Kako se ruši enotnost s kričanjem o enotnosti

Pri presojanju nesoglasja med zagovorniki politične linije, ki so jo do nedavne izjavljale množične demokratične organizacije ter KP Tržaškega ozemlja ter skupine Vidaličevih frakcionasov na drugi strani, moramo upoštevati predvsem dejstvo, da se je pri nas borba med demokratičnimi silami ter silami reakcije ter imperializma tako poostrižila, da je morala v eni ali drugi obliki vreti na dan tudi vsi tisti oportunisti, ki je bil do zdaj vedno ali manj prikrit. Spor med Informbirojem ter KPJ predstavlja za frakcionase ter oportuniste vseh vrst le ugodno priliko za resen poskus likvidiranja dosedanjega resnično revolucionarne linije!

Tu pred nami se že kopljuje izjave nekaterih se vera v vojni tovarišev o tem, da je bila do zdaj VSA NASA POLITIKA v nacionalnem vprašanju NAFACNA (Jaketisti), drugi trdijo, da so imeli Enotni sindikati popolnoma nepravilno linijo in isto izražajo z nekoliko drugačnimi besedami nekateri predstavniki ASIZZ (Pina Tomasešič), ki jim v tem trenutku zelo dri pred očmi organizacija ital. antifašističnih tena (UDI).

Obsežna, da je bila do zdaj naša linija v nacionalnem vprašanju napačna, je težka. Na prvi pogled pa se opaša, da je bila izrečena z izredno LAHKOTO. Mi se dobro zavedamo, da je v tako zapletenem položaju, kakor ga imamo v Trstu, moralo prihajati do malih incidentov, do malih nesporazumov, toda to nima vendar nobene zveze z linijo v nacionalnem vprašanju. Demokratične množice so se pri nas vrgale na podlagi take linije, kakršna je bila v njihovem interesu, naloga vodstva demokratičnih organizacij pa je bila v tem, da množico pravično organizacijsko usmerja ter vodi tržno v srečno dohodnost. Glede linije v nacionalnem vprašanju ni bilo od MNIZOJ NOBENIH PRIPOMB IN JIH PRAV ZA PRAV NITI DANES NI. Prilombe (in ne le prilombe) pa prihajajo na pr. od tov. Jaketiča, ki se je opredelil za Vidaličev skupino. Razumljivo mora biti tu, da tovariš J. ne izraža le svoje osebne misli, ampak on izraža misljenje frakcionaske skupine. Mi vprašamo tovariša Jaketiča, kdo je v tem primeru enoten: ali on, ali pa tisti, ki jim govori, da je bila naša linija v nacionalnem vprašanju „pravilna“? Ali so za enotnost tisti, ki dosedanja linija

«frakcionas» je med Vidaličev skupino ter Trockim neka upadljiva sorodnost. Ne da bi takali na nadaljnji razvoj dogodkov, lahko se danes reče, da se za vsemi temi izrazi skriva revizionizem.

Ob priliki kritike KPJ so nekateri voditelji tukajšnjega demokratičnega gibanja odkrili vso svojo plehko. Očitno je, da so mislili, da se FLRJ že poira (zasluga V. skupine): njihova kritika je bila kritika slabitev (koliko je bilo v njej malomeščanske prešernosti, ni težko presoditi); prekositi so hoteli v svoji kritiki samo boljševo partijo! Taka slehka kritika vodi brez nadaljnega na pozicije revizionizma, razbijanju slovensko-italijanskega bratstva. Kdor blati Jugoslavijo (rekliti bodo morda, da ni res!), je brez nadaljnega revizionist. Tisti, ki ga širijo namenoma, so seveda v svojih pruh korakih še plaši, toda ta plahost bo ob «ugodnejšem» trenutku takoj izgubila. Pred take ljudi se zaenkrat postavlja še vprašanje: ustvarjanja pogojev za sirjenje revizionizma. Ob priliki kritike KPJ se svojega stališča se niso upali pokazati množicam; vendar pa je formula: ali za Informbiro ali pa ne že taka parlamentarna zvijača, ki jasno kaže, da je njihov internacionalizem le prazna beseda. To bo lahko kmalu presodil vsak pošten človek. Med zvijače (revizionistične) lahko štejemo brez nadaljnega natančnega pisanja lista «11 Lavoratore» od 29. VII., ki prinosa izveleč jugoslovanske protestne note pod naslovom «Tržaško vprašanje na diplomatskem polju nespremenjeno» (FLRJ se v naslovu ne omejuje). Tistega dne pa je «Primorski dnevnik» ljudstvo ga ni dobilo zaradi stavke osebja Ljudske založbe) javil vest o jugoslovanski noti s sledečim naslovom:

«Protestna spomenica FLRJ Varnostnemu Svetu. FLRJ PROTI POSKUSOM PRIKLJUČITVE TRSTA K ITALIJI».

Prav istega dne pa je «11 Lavoratore» pozabil prinesiti vest (prinesli so jo vsi drugi politični listi), da je Višinski s svojo delagacijo prispel v Beograd. Ljudje iz Vidaličev skupine bodo rekli, da to ni revizionizem. Mi pa pravimo: vse to je revizionizem. Ali ni revizionizem, da reakcionarni tisk hvali list «11 Lavoratore», čes da je vendarle spoznal, da ima prav istrski CLN s svojimi trditvami o položaju v Istri. To vse je revizionizem!

Prvi dan zasedanja podonavske konference v Beogradu

Višinski pri Simiću

Države ljudske demokracije pod vodstvom Sovjetske zveze so prepričane, da je enotnost obrežnih držav gotovo jamstvo, da bo Donava služila kot pot miru in mirne izmenjave dobrin, je dejal minister Simič - Uradna jezika konference sta ruščina in francoščina - ker - je poudaril voditelj sovjetske delegacije Andrej Višinski - „večina udeležencev razume in spoštuje ruski jezik“

BEograd, 30. (Tanjug) — Danes ob 12 je voditelj sovjetske delegacije na podonavski konferenci Andrej Višinski v spremstvu sovjetskega veleposlanika v Jugoslaviji Lavrentijeva obiskal jugoslovanskega zunanjega ministra Stanoje Simiča. Navzoč je bil tudi namestnik zunanjega ministra Ales Bebler.

Na današnji otvoritveni podonavski konferenci v Beogradu je imel jugoslovanski zunanji minister Stanoje Simič sledeči govor:

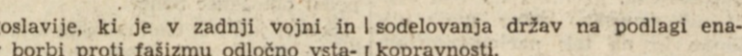
Po mednarodni tradiciji je doletela mene kot častnega gostitelja čast, da otvorim zasedanja podonavske konference in pozdravim v imenu svoje vlade in v svojem imenu vse delegate, ki sodelujejo ne tej konferenci, ter jim izrečem dobrodošlico in izrečem željo za uspeh dela ter zadovoljstvo za njihovo obhajanje v Beogradu, prestolnici zvezniške Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Pri tem pa želim izraziti zadovoljstvo in priznanje za čast, ki se je napravila moji domovini, ki je bilo soglasno sklenjeno, da bo ta konferenca v Beogradu, prestolnici Jugoslavije.

Z zajemčenjem plovbe po Donavi je od prvih dni po končani vojni je Jugoslavija z dejniji pokazala, da hoče prispevati k utrditvi mednarodne solidarnosti in mirnega

STANOJE SIMIĆ, zunanji minister FLRJ

ANDREJ VIŠINSKI, pomočnik zun. ministra ZSSR

gostoljublje, ki je v zadnji vojni in v borbi proti fašizmu odločno vstala ob strani vseh miroljubnih narodov, da brani in reši svojo svobodo in neodvisnost, ki je po dokončani vojni odpravila hude med vojni prizadejane in ki je že od prvih dni miru napravila vse napore, da zajamči na svojem sektorju te velike žile, ki je Donava, možnost za plodno in mirno izkoriščanje za vse te velike mednarodne rečne poti.

Med fašistično invazijo in mnogo prej, ko so napadali pripravljali svoje zločinske delo, smo imeli priključiti in nato tudi bridko preizkusiti, da noben mednarodni pravnik ne more prepričati, da se Donava ne bi uporabljala za napad proti obrežnim državam, če so te razdeljene. Cim se ta žila okupira, služi kot glavna strateška žila sirskega okupiranega področja.

Simič je nato predlagal, naj konferenci predsedujejo po vrsti voditelji vseh delegacij po abecednem redu, tako da bo vsak izvrševal to

funkcijo en dan. Nato je predlagal, naj bosta uradna jezika za delo konference ruščina in francoščina.

Po govoru ministra Simiča je voditelj bolgarske delegacije prof. Evgen Kamenov predlagal, naj današnji seji konference predseduje jugoslovanski zunanji minister Stanoje Simič. Sovjetski namestnik zunanjih ministrov Višinski je podprl Simičevu kandidacijo in vse druge delegacije so sledile njegovemu zgledu. Simič je bil tako soglasno izvoljen za predsednika današnje seje konference.

Vsi delegati so tudi soglasno sprejeli Simičev predlog, naj se voditelji delegacij po vrsti izvolijo za predsednika po ruskem abecednem redu, tako da bo vsak dan konference predsedoval drugi delegat.

Prešli so nato na diskusijo Simičevega predloga, naj se kot uradna jezika konference uporabljata ruščina in francoščina. Voditelj ameriške delegacije Cannon in voditelj britanske delegacije Peake sta predlagala, naj se kot uradni jezik za delo konference upošteva tudi angleščina.

Višinski je nato predlagal, naj se ruščina in francoščina smatrata kot uradna jezika, dočim naj se ruščina, francoščina in angleščina smatrajo kot jeziki za delo konference, in pri tem poudaril, da razume sovjetska delegacija za uradne jezike one jezike, v katerih bodo sestavljeni uradni dokumenti konference, dočim razume za jezike za delo konference one, ki jih bodo uporabljali delegati pri diskusiji in ki jih je treba nato prevesti. Ker sta angleški in ameriški delegat vztrajala, da se angleščina ne smatra samo kot jezik za delo pač pa naj se prizna kot uradni jezik konference, se je Višinski skliceval na člen 2 pravilnika OZN, ki določa ruščino, francoščino, angleščino, španščino in kitajščino kot jezike za delo in samo angleščino in francoščino kot uradna jezika.

Pripomniti moram, je dejal, da na skupščini OZN ni bila ruščina uraden jezik, ker anglosameriška večina, ki dejansko komandira delo OZN, ni smatrala za potrebno priznati ruščine kot uradnega jezika. Cemu anglosameriški delegati zahtevajo, naj bo angleščina obvezno uraden jezik, ko je večina udeležencev te konference predstavnikov narodov, ki RAZUME IN SPOŠTUJE RUSKI JEZIK.

Po predlogih angleških in ameriških delegatov glede uradnega jezika in po intervenciji Višinskega je konference s 7 glasovi proti 3 sprejela sovjetski predlog, naj bo uradna jezika konference samo ruščina in francoščina, dočim bo jezik za delo konference ruščina, francoščina in angleščina.

Imenovali so nato glavnega tajnika konference. Na predlog češkoslovskega delegata Clementisa je konference soglasno izvolila Lea Mateša, voditelja sekcije jugoslovanskega zunanjega ministrva za glavnega tajnika.
Po tej izvolitvi je bila seja ob 20.20 zaključena in se bo nadaljevala jutri ob 10 zjutraj.

Odgovornost francoskih oblasti za nesrečo v Ludwigshafenu

V tovarni so izdelovali vojni material - Eksplozija kaže, da mislijo zapadni zavezniki spremeniti „zapadno državo“ v svoj vojni arsenal

BERLIN, 30. — Poslopja tovarne «Anilin und Sodafabrik» v Ludwigshafenu, ki so bila zaradi eksplozije uničena, so prej pripadala tovarni I. G. Farbenindustrie, ki so jo francoske oblasti zaplenile 14. poslopj tovarne je popolnoma uničenih zaradi eksplozije. Vzroki eksplozije niso še znani. Agencija ADN poudarja, da obtožujejo očitno francosko vojaško upravo, da je odgovorna za nesrečo. Izjavljajo, da so Francozi uporabljali tovarno za izdelovanje visokih eksplozivnih snovi, ki naj bi služile za sestavljeni uradni dokumenti konference, dočim razume za jezike za delo konference one, ki jih bodo uporabljali delegati pri diskusiji in ki jih je treba nato prevesti. Ker sta angleški in ameriški delegat vztrajala, da se angleščina ne smatra samo kot jezik za delo pač pa naj se prizna kot uradni jezik konference, se je Višinski skliceval na člen 2 pravilnika OZN, ki določa ruščino, francoščino, angleščino, španščino in kitajščino kot jezike za delo in samo angleščino in francoščino kot uradna jezika.

«Zapadna država», ki so jo vsilili nemškemu ljudstvu, spremenila v vojni arsenal imperializma, v vojaško bazo.
Stavilo žrtve do sedaj še ni znano. Vojaška oblast javlja, da so do sedaj ugotovili 135 mrtvih in 391 ranjenih. Deželni predsednik Biondini so dokolili znesek 500 tisoč mark za družine žrtve.
Funkcionarji Svetovne sindikalne zveze so izjavili, da se predlog te zveze za preiskavo o nesreči da izvesti in da je to tudi želeli. Svetovna sindikalna zveza bi bil najbolj primeren mednarodni organ za preiskavo. Nedvomno bo večina stalnih delegatov izvršilnega odbora naklonjena tej preiskavi. Z druge strani pa je gotovo, da bodo zapadne države postavile vse mogoče ovire proti mednarodni

preiskavi. Pri vsem tem pa se zdi kot ironija, da je sodišče v Nuernbergu oprostilo 23 obtoženih nameščencev I. G. Farben vsake obtožbe glede njihove udeležbe v Hitlerjevi izvirni vojni zločinov.
Glede oskrbovanja Berlina poroka berlinski prehranjevalni urad, da se dodatni obroki živili, ki so jih sovjetske oblasti določile za vse Berlin s 1. avgustom, ne bodo razdeljevali. Znaša je, da je komandantura spočetka odobrila dodatne obroke, ki pa jih nato zapadni poveljniki niso uvedli.

Predsedstvo nemške enotne socialistične stranke je izdalo poročilo, da v Pragi ustanovi trgovsko predstavništvo, ki bo akreditirano pri češkoslovaški vladi. Tiskovni urad nemške gospodarske komisije ob tej priliki poudarja, da države, ki so svojčas hudo trpele zaradi nacistične okupacije, sedaj dokazujejo svoje zaupanje v oni del Nemčije, ki je pod sovjetsko upravo.

PROTEST FLRJ O TRSTU pred Varnostnim svetom

LAKE SUCCESS, 30. (AFP) — O jugoslovanskem protestu proti ameriški in britanski vladi, ki ju obtožuje, da hočeta priključiti anglosameriško področje Tržaškega ozemlja k Italiji in predložiti izvršeno dejstvo Varnostnemu svetu, bodo nedvomno razpravljali pred Varnostnim svetom ob začetku prihodnjega tedna. V tajništvu OZN so podvelji ukrepe v tem smislu. Znano je, da je jugoslovanska delegacija večerj zahtevala od Varnostnega sveta, naj intervenira glede tega.

Jugoslovanski korak vzbuja zanimanje posebno v diplomatskih krogih OZN, ker je istočasno z možnostjo konference med štirimi velikimi državami, ki naj skupno

Odločni nastopi v italijanski zbornici proti Fanfanijevemu načrtu

RIM, 30. (ATI) — Prvikrat po padcu fašizma je italijanska vlada izvedla politično epuracijo. Notranji minister Scelba je namreč 15 dni po atentatu na Togliattija odstranil 38 prefektov in jih nadomestil z «zanestičljivimi» ljudmi.

V parlamentu se je nadaljevala diskusija o Fanfanijevem načrtu. Liberalni voditelj Corbino je imel proti temu načrtu izredno oster govor in je izjavil: «Če bo večina še vedno ostala gluha tudi za na-

Predsednik Tildy podal ostavko

BUDIMPESTA, 30. — Predsednik madžarske republike Tildy je podal ostavko. Objavili so uradno predsednikovo pismo o ostavki, ki je bil napisal 30.7.1948. V tem pismu izjavlja Tildy, da popolnoma odobrava politiko madžarske ljudske demokracije in vse vladne ukrepe. Ni se odločil za svoj korak zaradi političnih nasporetov z vlado, pač pa ker je neka osebnost, ki mu je zelo blizu, hudo oškodovala inte-

Protesti koroskih Slovencev zaradi skrunjenja spomina padlih partizanov

DUNAJ, 30. Preobčevalstvo slovenske Koroske pošilja številna protestna pisma, s katerimi zahteva preklic odredbe policije v Velikovo, ki jo je izdala na zahtevo skofa, da se zbrise napis «Padli v borbi proti fašizmu», ki je vklešan na spomeniku padlim partizanom na pokopališču v St. Rupertu.

Preobčevalstvo slovenske koroske mladine je protestirala pri škofu. Mladina iz Sv. Etilje piše v protestnem pismu, da bodo koroski Slovenci branili ta spomenik kot simbol svoje borbe.

15 demokratov ustreljenih v Grčiji

ATENE, 30. — Večraj so v Lamiji usmrtili 15 demokratov, ki jih je vojaško sodišče obsodilo na smrt, ker so pomagali partizanom.

Atenska policija je 28. julija aretirala glavnega tajnika grških sindikatov, ki je pred nekaj meseci zbežal iz koncentracijskega taborišča na otoku Ikarja.

Demokratično ljudstvo Trsta zahteva DVOJEZIČNE osebne izkaznice, ker je poleg italijanščine TUDI SLOVENŠČINA po mirovni pogodbi z Italijo na Tržaškem ozemlju URADNI jezik!

v nacionalnem vprašanju odobravajo, ali pa tisti (Vidaličeva skupina), ki dosedanja linijo spreminjajo?

Glede svoje orientacije na nasledje (FLRJ z ostalim državami z ljudsko demokracijo) nimamo kaj spreminjati razen tega seveda, da to linijo še bolj okrepimo. Isto velja tudi za slovensko-italijansko bratstvo. Mi ne verjamemo, da tov. J. ne ve, kaj je to «linija» in zato smo prepričani, da gre tu za revizionizem (postopna likvidacija današnje linije ter orientacija na priključitev k Italiji). Če je tov. J. proti do sedanjim liniji, ne bodo njegove besede, da je za enotnost, prav nič pomagale. Našo dosedanja enotnost tov. Jaketič se rusi, seveda zanemari se ne v taki obliki da bi to množice lahko opazile. To sele pride in smo prepričani, da se tisti čas se zelo bližu. Množice bodo od svojih voditeljev brez nadaljnega zahtevale, da povedo kaj mislijo.

Vsakodnevna borba bo vedno bolj potrjevala, da je v ozadju Vidaličeve aktivne revizionizem. To danes navedena skupina se prikriva, futri pa bo morda vse vrgla v svet vest, da smo mi varok njihovega revizionizma. To lahko kar pričakujemo. Glede nacionalnega vprašanja je LENIN učil delavce vse drugače, kakor dela list «11 Lavoratore».

Lenin je pisal: «Najmanjša podpora, ki jo daje proletariat katere koli nacije privilegijem «klasne» nacionalne buržoazije, bo takoj zbudil nezaupanje v proletariatu druge nacije, bo oslabil razredno solidarnost v nacionalnem (državnem) obsegu, ga bo razdvojil na veliko veselje buržoazije» (Lenin: Zbrana dela, 560, Moskva, 1946.).

Te Leninove besede se nanašajo tudi na današnji položaj v Trstu.
Od pravilnega razumevanja nacionalnega vprašanja se pri nas lahko takoj vidi kdo je resnično internacionalist. Naša dosedanja borba ni fraza: frazarijenje je danes breznačelna borba s parolo: ali za Informbiro ali ne! Nepobitna dejstva govore v vedno večji meri o tem, kako se ruši enotnost s kričanjem, da se hoče enotnost!

Resolucija CK KP Jugoslavije

Po končani razpravi o referatih Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije, ki so jih imeli tovariši Tito, Aleksander Ranković in Milovan Đilas, je poročevalski komitej za resolucijo tovariš Duško Brkič prebral sledeči osnutek resolucije, ki so ga delegati kongresa soglasno in ob navdušenih aplaudacijah Centralnemu komiteju odobrili:

«Potem ko je poslušal referate o dosedanjem delu CK KPJ in po vsestranski diskusiji sprejema V. kongres KPJ sledečo resolucijo: Kongres v celoti odobrava referate CK KPJ, ki so jih imeli tovariši Josip Broz-Tito, Aleksander Ranković in Milovan Đilas. Kongres ugotavlja:

1. CK KPJ je v obdobju od leta 1937 do V. državne konference, ki je bila leta 1940, dokončno konsolidiral našo Partijo s tem, da jo je očistil frakcijskih, protipartijskih in trockističnih elementov, jo okrepil z novimi kadri, zlasti iz vrst delavskega razreda, in jo usposobil, da postane kot monolitna celota politični faktor v naši deželi. Ta konsolidacija, enotnost in čvrsta povezanost z delavskimi množicami se je zrcalila v V. državni konferenci, ki je zgodovinskega pomena v razvoju naše Partije.
2. CK KPJ na čelu s tovarišem Titom, je v vsej svoji dejavnosti od V. državne konference do V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije v polni meri izpolnil vse naloge, ki so jih postavili pred našo Partijo in CK notranji in mednarodni dogodki.
3. CK je dosledno izpolnil sklepe V. državne konference glede nadaljnje organizacijske in politične krepitve Partije, in temu se mora Partija zahvaliti, da je posnem pripravljena pričakala velike dogodke, ki so sledili po letu 1940.
4. S pravilnim začrtanjem politične linije in pravilnim vodenjem se je naša Partija pod vodstvom Centralnega komiteja čvrsto povezala z delavskim razredom in delovnimi množicami naše dežele. Kot rezultat te povezanosti z množicami ter zaupanja v Partijo in njen Centralni komitej je odigrala Komunistična partija Jugoslavije odločilno vlogo v marčnih dogodkih 1941, ko je bila strogoljubna izdajalska vlada Cvetković-Maček, uničen sramotni pristop Jugoslavije k trojnemu paktu in izbrisal z narodov Jugoslavije velik madež, ki so ga skušali vreti na našo deželo in naše narode izdajalski in profašistični oblastniki Jugoslavije.
5. V aprilskem zlomu stare Jugoslavije je znal Centralni komitej v najtežjih pogojih ohraniti osnovni partijski kader, partijske organizacije in partijsko tehniko. CK KPJ je znal v najkrajšem mož-

nem časovnem obdobju preorientirati delo Partije, da jo je z vrsto ukrepov (vojaški komiteji itd.) usposobil za akcije v pogojih fašistične okupacije; in da je začrtal vsej Partiji jasne smernice za bližnjo borbo, za oboroženo vstajo.

5. CK KPJ je ravnal pravilno, ko je zaradi okupacije Jugoslavije storil svoj zgodovinski sklep o splošni vstaji narodov Jugoslavije. Odnosilov se pozivu tovariša Stalina zaslužnjim narodom Evrope, naj začno vstajo proti nemškim in drugim okupatorjem, je CK KPJ na najmočnejši način dokazal svojo zvestobo velikim Sovjetski zvezi, svojo zvestobo internacionalizmu.

6. V štiriletni oboroženi borbi je Centralni komitej izpolnil vse postavljene naloge ter privedel našo Partijo in naše narode do popolne zmage nad okupatorji in izdajalci ljudstva. Tako je Partija rešila osnovno vprašanje revolucije, vprašanje oblasti. Komunistični partiji Jugoslavije je uspelo iztrgati Jugoslavijo iz okovov imperializma in v nastali mednarodni situaciji: po zaslugi osvobodilne vloge ZSSR v vojni in po vojni ter je omogočila našim narodom, da so stopili na pot socialistične preobrazbe.

Ta zgodovinski uspeh je bil dosežen z velikanskimi žrtvami. V kongres se klanja spominu desetih članov Centralnega komiteja, sto tisočim komunistov, s kojecvsem in ostalih sinov našega ljudstva, ki so herojsko padli v oboroženi borbi za osvoboditev naše dežele.

7. Po osvoboditvi naše dežele je storil Centralni komitej nadaljnje ukrepe za organizacijsko, politično in ideološko krepitve Partije in jo usposobil za izpolnjevanje velikih nalog v zvezi z upravljanjem države, likvidacijo težkih vojni posledic, obnovu in izgraditvijo dežele, prehodom na plansko gospodarstvo in mobilizacijo množic za reševanje velikih vprašanj v zvezi z graditvijo socializma. CK KPJ je pravilno postavil vprašanje graditve socializma v naši deželi in pravilno izpolnil vse dosedanje osnovne naloge prehodnega obdobja iz kapitalizma v socializem.

8. V mednarodnih vprašanjih je uveljavljal Centralni komitej med vojni in po vojni pravilno politiko, in sicer: do osvoboditve — politiko vodena dosledne oborožene borbe in podpiranja protifašistijske koalicije na čelu s Sovjetsko zvezo; po osvoboditvi — dosledno uplavljanje politike organiziranja in krepitve miru, borbo proti vojnim hujskačem in vsestransko zavezovanje za okrepitev protimperialističnega tabora na čelu s Sovjetsko zvezo.

Na temelju vsega tega V. kongres KPJ v celoti odobrava dosedanja politično linijo in praktično delo Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije

ZAKAJ dva dni ni bilo „PRIMORSKEGA DNEVNIKA“

Obveščamo vse čitatele, da zaradi stavke uslužbencev podjetja «LJUDSKA ZALOŽBA» 29. in 30. t. m. nista bili razdeljeni, ker po pogodbi med upravo našega lista in «LJUDSKO ZALOŽBO» del naklade lista razdeljuje osebe, ki je stavkalo. Kako je do stavke prišlo, kako je stavka potekala in kako se je končala, bomo poročali v jutrišnjih številki.
Z današnjo številko pa pošiljamo v razpredajo in vsem naročnikom tudi ob brez naše krivde zaostali številki in prosimo vse čitatele, da gorje upoštevajo.
UREDNIŠTVO IN UPRAVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vsak demokrat, ki se resnično hodi za spoštovanje mirovne pogodbe, ho na uradu tržaške mestne občine zahteval samó DVOJEZIČNO osebno izkaznico !!!

TRŽAŠKI DNEVNIK

Zveza primorskih partizanov pošilja dr. Palutinu odprto pismo
Ze star pregovor pravi, da se mora vsaka obljuba držati. Zato se danes obračamo na Vas, da nam obrazložite, kaj ste napravili do danes, da bi nam zagotovili v sredini mesta dostojen sedež, ki bi nam nadomestoval sedež, katerega smo morali zapustiti. Vi se prav dobro spominjate, da ste nam obljubili, da se boste za to stvar zavzeli in ste bili navzoči na seji, na kateri so conski svetniki priznali važnost naše organizacije in so tudi sami obljubili, da se bodo tudi sami zainteresirali, da bi bodo to vprašanje rešeno.

Bo tržaški velesjejen prispeval k izboljšanju položaja v naši trgovini in industriji?

V raznih tržaških časopisih so bili objavljene oglasi za tržaški velesjejen in poleg njih seveda tudi daljši ali krajši članki. V kratkem bi se morali pojaviti tudi v tiskanih, v tiskanih in v javnih lokalnih listih, ki so bili navzoči na seji, na kateri so conski svetniki priznali važnost naše organizacije in so tudi sami obljubili, da se bodo tudi sami zainteresirali, da bi bodo to vprašanje rešeno.

Jutri v nedeljo veliko zborovanje Zveze antifašistične mladine v Nabrežini

Spored mladinskega zborovanja v Nabrežini 1.VIII.1948
Ob 15.30 koncert godbe iz Sv. Križa; ob 16. nogaometna tekma med mladini in okoliciški delavci; ob 16.45 tek na 3000 metrov (moški); 17.45 tek na 300 metrov (ženske); ob 18. tekna v vstopni vrsti med mladinskimi skupinami 19.45 začetek tekmovalnih v tečajih, s samokolicami in s svetilami.

Kakšen je namen novih osebnih izkaznic?

V naši veteranijski številki smo objavili ukaz VU št. 193, po katerem bodo začeli z 2. avgustom izdajati nove izkaznice vsem prebivalcem črne A, ki so dopolnili 15. leto. Mi Slovenci iz črne A smo iz prakse zadržani let že navajeni, da se ob uvedbi podobnih novosti vselej sprašujemo: »Ali je tudi tukaj kakšna mahinacija proti slovenskemu delu tržaškega prebivalstva? Kako nas hočejo pa sedaj prevariti in opehariti?«

ALI SI ZE NAROCNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Naša naloga je prilegniti ves trgovinski promet in nuditi vsem državam razne olajšave

Popravnemu sporazumu med železniskimi upravami Tržaškega ozemlja, Jugoslavije, Avstrije, Italije in Bolgarije. Zemeljskimi položaji, sposobnost pristanških instalacij in pa že tradicionalne trgovinske zveze z Avstrijo dopuščajo, da lahko z zuppanjem gledamo v bodočnost; vendar nas mora vzemirati dejstvo, da prejema Italija z vseh strani ponudbe raznih sredstev in severnih svobodnih pristanških. Celotno marsejsko pristanišče je objavilo vse mogoče ugodnosti, ki jih nudi pomorskega prometa.

Ravnanje večkratnega milijarderja s koloni

Inž. Pucaloviča prav dobro poznajo vsi koloni, polovinarji in nametniki v vsej tržaški okolici pa tja do Furlanije. Če inž. Pucaloviča išče kakšnega kolona, ga prav težko najde, kajti celo najpogostejše se branijo službe pri njem. Kljub temu da je večkratni milijarder in da ima v Trstu in drugod številne hiše, palače in 11 kolonov na svojih posestvih, izkorišča kolikor je more svoje najemnike, pa tudi advokate, če mu pridejo v pest. Od svojih najemnikov in kolonov je zahteval nemogoče dejstva, zlasti v času nemške okupacije, ko ni bilo za te ljudi nobene pisane pravice, marveč le valpot bi in pošajlečeva roka okupatorja.

S procesa vojaških hlače in sraje

Obtoženec Nemec uničil vse vred bratincev
Kljub vsej neznanosti vročini, ki vlada v sodni dvorani, so tudi večkrat nadaljevali z razpravo proti obtoženemu v zvezi s tatvino vojaških hlač in srajc v pristanisku. Vsa prizadevanja odv. Keziha in drugih branilcev, ki so hoteli preprečiti dan prikazni svoje varovanje kot nedolžne ovčice, so se večkrat razblinila v nič ob izpovedi, ki jo je podal obtoženec Scherl.

Studijske podpore

Višje šolsko nadzorništvu v Trstu javlja, da je na razpolago več študijskih podpor, in sicer 1 za izpopolnjevanje v višji šoli v Pisi ter 2 študijskih podpor, ki jih je dala na razpolago francoska vlada za akademsko leto 1948-49.

Otvoritev kopalnice v ul. A. Manzoni

Danes bodo odprti kopalnice v ul. Manzoni in prebivalstvo se bo lahko posluževalo pri in kopalnici, kadlji in ul. razreda. Kopalnice v ul. Veronesi bo zaprto od 2 do 31. avgusta.

Sprejem otrok v gluho-nemnico v Portorožu

Ob pričetku šolskega leta 1948-49 se bodo na prošnjo staršev ali njih nametnikov sprejemali v gluho-nemnico v Portorožu gluho-nemni otroci - novinci. Pogoji za sprejem so sledeči: a) gluho-nemni otroka ali tolika stopnja gluhosta, da se ta ne more šolati v ljudski šoli in ne s sluhom naučiti govora; b) izpolnjen 6 let starosti; c) primerna telesna in duševna sposobnost in zmožnost za izobrazbo; d) od sprejema so izključeni ne-oddravljivo bolni in oni, ki imajo hude telesne hibe.

Končno so ga le ujeli, vampirja!

Ze od aprila meseca je vzbujal 28-letni Calisto Marij, doma iz Rima, pozornost travnatnega oddelka civilne policije. Može so namreč čisto videli v družbi tujih mornarjev, ki jih v Trstu skoro noben dan ne manjka. Ker se je neverjetno lahko spoprijateljil tudi z ženskami, ki so bile znane agentkam kot poestence, je to še bolj potrdilo njihovo sumnjo, da mornarji posedujejo za denar med mornarji in tem ženskami.

Okrožno plenum ZPP v Portorožu

Ob odkritju spomenika padlim borcem v Portorožu v nedeljo 1. avgusta ob okrožni plenum ZPP ob 9 uri dopoldne v Ljudskem domu v Portorožu. Med drugim bo podala organizacijsko politično poročilo, izvolitev okrožnega odbora in drugo.

Magazzini del Corso

TRST - GALLERIA PROTTI - TRST
Vstopnice za predstavi so v prodaji v LJUDSKEM DOMU. Vozil bo izredno tramvaj.

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Magazzini del Corso

TRST - GALLERIA PROTTI - TRST
Vstopnice za predstavi so v prodaji v LJUDSKEM DOMU. Vozil bo izredno tramvaj.

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava

Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

ROLEDAR
Sobota 31. Julija
Ignacij, Ognjčev
Sonce vzhaja ob 4.43, zahaja ob 19.34. Dolžina dneva 14.52. Luna vzhaja ob 0.11, zahaja ob 15.32.

SPOMINSKI DNEVI
1877 se je rodil Veceljko Tizian, slavni italijanski slikar. Umrl je 1878.

PRESKRBA
Konec razdeljevanj. Sepral javlja vsem potrebnikom, da se danes končajo vse delitve razen delitve belih testenin za delavce zaposlene pri večinskih vojaških enotah ter delitve jecmena. Na zastarele bone se ne bo dajalo.

KINO
FENICE: »Človek proti smrti«, E. G. Robinson.
SUPERKINEMA: »Severna steza«, B. Steele.

PROSVETNA DRUŠTVA
DEVI pevskega zbora »Slavko Skamperler« pričujejo v nedeljo ob 11 uri v Prosvetnem domu, prvo nadstropje soba št. 7; s seboj prinesejo eno silko in osebno izkaznico. Zelo nujno!

RADIO
7.30. Koledar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 11.30. 11.30. Reprodukcijska glasba. 12.00. Ljudje in sazori. 12.15. Glasba iz filmov. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Glasba za najmlajše. 13.30. Zdravniški vedež. 13.40. Partizanske pesmi. 14.00. Dnevni pregled tiska. 14.15. Peštra glasba. 17.30. Zabavni orkester. 18.00. Tržaški kulturni razgledi. 18.15. Slovenske narodne pesmi na harmoniko - izvaja Marij Sencin. 18.30. Glasbeno fantazija. 19.00. Odjava za najmlajše. 19.30. Lažka glasba. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Sportna kronika. 20.10. Poje so pristanška Milica Poljanar. 20.20. Po poteh umetnosti. 20.45. Pisan glasbeni spored. 21.30. Peser spored slovenskih narodnih pesmi - prenos iz Ljubljane. 22.00. Večerne melodije. 22.30. Jazz glasba. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Kronika olimpijskih iger. 23.40. Kaj vam nudi jutrišnji spored? 23.45. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

Tajništvo Zveze primorskih partizanov STO-ja
vabi vse tovariše, ki so bili izvojeni v Svet.

na sestanek
ki bo v NEDELJO 1. AVGUSTA t. l. ob 9 ZJUTRAJ (sončna ura), Sestanek bo v KOPRU v Ljudskem domu. - Postali bomo vabila.

SO. NIKOLAJ
DANES 31. I. M. pleš na prostem
IGRAL BO POSEBEN ORKESTER.

PROSVETNO DRUŠTVO OPČINE ponovi na splošno željo občinstva v SOBOTO 31. t. m. in v NEDELJO 1. avgusta ob 20.30 ljudsko igr v treh dejanjih in devetih slikah

„Miklova Zala“
Sodelujejo pevski zbor ORKESTER IN BALET

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH

Objava
Obveščamo vse naše čerjane občane, da se prične velika razprodaja vsakovrstnega poletnega blaga za konec sezone HLAČE - JOPE PO IZREDNO ZNIZANIH CENAH